

Հայ կենսերին մէջ, քրիստոնէական ոգիի գեղեցիկ արտայայտութիւնն է ան, որով Աւետարանի բերած սիրոյ օրէնքը իրականութեան կը կոչուի առօրեայէն ներս, գործնական իմաստութիւնը շաղախելով բարի գործի ոգեկանութեան հետ:

Սփիւռքի հայ կենսերին մէջ, հայրենի կորսուած հողերու կարօտին, Հ. Բ. Ը. Միութիւնը կը բերէ միախառնութիւնը հայ կրթութեան՝ իր վարժարաններէն ներս, հայ միտքի զարգացման՝ համալսարանական կրթաթոշակներով, հայ արուեստի ծաղկումին՝ իր հովանաւորութիւններով եւ հայ հաւատքին՝ իր օժանդակութեամբը Հայ եկեղեցիին:

Արտասահմանի մէջ՝ Հայ եկեղեցին միակ ենթահողն է, կտակուած մեզի մեր հայրերէն, ուր կը հաղորդուի հայը իր աւանդական, հարազատ ինքնութեան հետ: Գուրգուրանքը, զոր Նուպար Փաշան կը տածէր հայ հողին նկատմամբ, երբ հայ զիւղացին կը մշակէր զայն տակաւին, նոյնութեամբ կը տարածուի այժմ Հ. Բ. Ը. Միութեան Նախագահին եւ անոր գործակիցներուն կողմէ՝ դէպի հայուն ազօթքի տունը:

Հայ երուսաղէմը, երախտաւորեալը ազգապարծան Միութեան եւ անոր Վսեմաշուք Նախագահին, կը միացնէ օրհնութեան իր ծայրը հայ եկեղեցիներէն բարձրացող աղօթքին, որպէսզի ծաղկի եւ առաւել զօրանայ Հ. Բ. Ը. Միութիւնը: Ամեն. Տ. եղիշէ Ս. Պատրիարքին բառերով՝ կ'ըսենք.

«Թող հազար տարի Հայկական Բարեկրօնական Ընդհանուր Միութիւնը, որպէսզի աւանդաբեւ իր կարիքն ունեցողներ զանազան վայելեն իւր սեռն ու խնամքը, բլլան յաւիտեանական օրհնեղու իւր անունին եւ Միութիւնը միշտ կանգուն պահողներու կեանքին»:

Շ.

Ստորեւ կ'ընենք մէջբերումներ քանի մը կոնդակներէ, տրուած Հայց. եկեղեցւոյ Նուիրապետական Աթոռներու Գահակալներէն, ուր անոնք հեղինակաւոր իրենց խօսքով զրուստիքը ըրած են ազգապարծան Հ. Բ. Ը. Միութեան:

Ա) Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Տ. Տ. Մկրտիչ Ա.ի (Խըրմեան Հայրիկ)

17 Յուլիս 1906 Թուակիր Կոնդակէն.

Անցն չարաբասիկի, որք անցին ընդ սիրելի զաւակունս Մեր ի սեղի սեղի Կովկասու յերեսաց դժխեմ բախսի է ընդհանուր պատուհաս համայնից մերազնէից, զի էին՝ որք անկան եւ յօռսեցան ի թեմամեաց, եւ էին՝ որք կողոպտեցան եւ հասին առ դրունս աղքատութեան եւ էին՝ որք լքեցան եւ ասանդական եղեն ի բնակավայրաց:

Որպէս Հայրապետ լուրսեան ազգիս եւ հովիւ բանտոր փոխու հօտիս, յաղօթս կայի առ Աստուած բաւ համարել զսանջանս ժողովրդեան իմ եւ հայցէի զարդարութիւն Տեառն եւ ի նմին ժամու ուրախ լինէի եւ մխիթարեալ ի սիրս, յորժամ հեռաւոր զաւակունք մեր ի նոյն վիշտ հարազատից եղբարց իւրոց համակեալ՝ ձեռն օգնութեան կարկառեմ առ վսանգեալս, որքս եւ այրիս:

Բ) Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Յ. Յ. Մատթէոս Բ. Իզմիրեանի 27
Նոյեմբեր 1909 թուակիր Կոնգակէն.

Աւրդ՝ ի ձեռն օրհնածիր կոնդակիս յայտնելով Վսեմափայլ Ասենապետիդ եւ համայն գերագնիս անդամոց Բարեգործական Միութեանդ զլիաւորքն զոհունակութիւն Մեր հանդերձ Հայրապետական օրհնութեամբ յաղաչս շնորհաւորութեան եւ սրտաբոլիս մաղթանացն, գովեմք զսրեռանդն գործունէութիւն Միութեանդ եւ մաղթեմք առ Տէրն պարգեւել ամենեցունդ եւ որոց գործակից եւ սասար հանդիսացեալ են հասասութեանդ առողջութիւն մարմնոյ, բարեբասութիւն կենցաղոյ եւ կորով մեաց առ ի յառաջ վարել անյուղողդ եւ անեղ զծանրասար գործդ, պապիկ եւ բեղմնաւորել զանդուլ ջանս եւ զվասակս բարեգործ հարազատիցդ, պահելով հասասուն եւ անասան զբարեգործական հասասութիւնդ յօգուտ ազգիս, ի պարծանս Միութեանդ եւ ի միաբարութիւն վաստակաւորացդ եւ Մեր:

Գ) Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Յ. Յ. Դէորդ եւ Սուրէնեանի
4 Մարտ 1914 թուակիր Կոնգակէն.

Աւրդ՝ ի նկատ առեալ Մեր զամենայն վասակս ըզմից եւ ջանից Ձերոց, զորս արդիւնաւորեմք եռանդեամբ եւ անկեղծութեամբ, այսու Հայրապետական Կոնգակաւ Մերով, գովելով եւ փաշալեղելով զգործունէութիւնդ, օրհնեմք բոլորով սրիս զբարեգործական Ընդհանուր Միութիւնդ՝ հանդերձ ամենայն Մասնահիւղովք, զվսեմափայլ Ասենապետիդ, զՓոյս-Ասենապետս եւ զբարեջան անդամս Կեդրոնական Վարչութեանդ եւ Մասնահիւղոց:

Օրհնեմք զամենայն դպրոցս եւ զհասասութիւնս Ձեր, զուսուցիչս, զպատճօնեալս եւ զուսումնաւարաւ աւակեւս, որք ընդ խնամօք եւ տեսչութեամբ Միութեանդ կան:

Օրհնեմք նաեւ զբարերարս եւ զօժանդակիցս Միութեանդ, մաղթելով ի Տեառնէ պարգեւել Ձեզ եւ ամենեցուն՝ կար եւ զօրութիւն առ ի յառաջ վարել ամենայն տոկունութեամբ եւ արիւնջանութեամբ զսուրբ եւ զազգանուէր գործունէութիւն Ձեր յօգուտ բարոյական-կրօնական եւ մտաւոր վերածնութեան Ազգիս Հայոց:

Ողջ լեռնք, զօրացեալ շնորհօք Ս. Հոգւոյն եւ յաւէտ օրհնեալ ի Մէնջ. Ամէն:

Դ) Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Տ. Տ. Սահակ Բ. Խապայեանի
12 Յունիս 1910 Թուակիր Կոնդակէն.

Երբ արդէն «Միութիւնը» իր վսեմ նպատակին օրհնութեամբ ունեացած՝ Աւետարանի առաւելաւոր ծառին չափ ճիւղաւորուած է, որուն ոստերուն մէջ եւ հովանիին տակ կը պատկարարուին հացի եւ գրի կարօտ երամներ, մենք շատ ուշ մնացած ենք մեր սիրազեղ հիացումին միացնել սրտագին մաղթանքներ անոր զարգացման ու բարգաւաճման համար:

Այս ակամայ յապաղումը «Միութեանը» փրկարար պատճառնի մասին հաւաստի պաղութեան եւ համակրանքի ժլատութեան յայտարար նշանակը չէր ո՛չ երիցս ոչ, քանի որ անբաղդ Կիլիկիցին ամենէն աւելի բաղդաւորեցաւ «Միութեանը» առատածեմած նպատակներէն եւ քանի որ ժողովուրդին ծով ցաւերուն մէջ սիրտ տոկոտը եւ էութիւնս սպառող կրակին, սուգին ու կոծին զովարար ցօղը եւ սփոփանքի յոյսը եկան ամենէն առաջ եգիպտոսէն, ուր Մովսէս ծնաւ եւ Յիսուսի մանկութիւնը պատկարարեցաւ Հերովդէսի մանկակոտոր սուրէն: Անակնկալ արհաւիրքներ բաւական տեսն մեր լեզուն եւ սիրքը քաղցուցին. միայն հաց, օգնութիւն եւ արդարութիւն խնդրելու պարտաւորութիւնը ժամանակ չթողուց ցարդ երախտագիտութեան եւ շնորհակալեաց հարկը վճարել:

Շատ դարեր առաջ, երբ աւելի ընտանի, քան արտաքին, ցեղեր Ազգին իշխանական Մականը կրծոտեր եւ ջախջախեր էին եւ նոյնը կը սպառնային Հայրապետական գաւազանին, երբ ազգ եւ եկեղեցի հաւասարապէս վտանգի տակ էին դրացի պարսիկներէն, մեր ոսկեղինիկ եւ անմահ գրիչներէն մին փրկութեան միակ միջոց ցոյց տուաւ «բարեաց ծնող միութիւնը»: Այն օրէն տասնեւ հինգ դարեր յետոյ Ազգը միեւնոյն հակառակորդական եւ ողբերգական կացութեան մէջ, հսկայ բուրգերուն հովանիին տակ կազմուած «Միութիւնը» նոյն նախախնամական դերը կը ստանձնէ, «նպատակը Հայ ժողովուրդի մտաւոր եւ բարոյական զարգացման եւ աշխարհի բարեփոխումը անոր տնտեսական կացութիւնը առանց դաւանական խտրութեան» սուրբ է նուիրական ծրագրով:

Օրհնեալ եւ դարձեալ օրհնեալ անուն եւ նպատակ «Միութեանը», յաւերժական պարծանք Հիմնադիր եւ Վարչ. Ժողովոյ մեծանձն անդամոց եւ բիրիցս վարձք յԱստուծոյ բոլոր համակիր եւ աջակից անձնավորութեանց, որք կ'աշխատին բանիւ եւ արդեամբ «Միութեան» ծաւալման եւ բարգաւաճման:

Ե) Կ. Պոլսոյ Պատրիարք Տ. Եղիշէ Արքեպս. Դուրեանի
28 Դեկտեմբեր 1909 թուակիր Կոնդակէն.

Մեր ամենաջեմ փափաքն է ուրեմն տեսնել այս Միութիւնը զարգացած եւ զօրացած ընդհանուր ազգին բարոյական եւ նիւթական ձեռնտութեամբը, փառաւորուած արդիւններով համաձայն իր նպատակին, եւ հանդիսացած նեմարիս սասար մը՝ մեր զաւառաբնակ ժողովրդեան, որ կ'ապրի հայրենի հողին վրայ՝ դիմագրաւ տոկալով բազմաեսեակ տառապանաց: Այս փափաքնով եւ վստահութեամբ շնորհաւորելով Ձեր ձեռնարկն, կը մաղթեմք որ երկինք պսակեն Ձեր ջանքերն եւ մշտնջենաւորի այս հաստատութիւնն արդիւններով ակադմուն, եւ Հայկական Միութեան կազմութիւնը, լծողուելով ազգային զարգացման բուականին հետ, անջինջ գրեւմուի մեր ազգային տառագրութեանց մէջ:

ՊՐ. ԵՂՈՒԱՐԴ ՄԱՐՏԻԿԵԱՆ

ՆՈՐԸՆՏԻՐ ՓՈԽ ՆԱԽԱԳԱՀ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Ուրախութեամբ կը յայտնենք, թէ յայտնի ճարտարարուեստական, Բարերար Անդամ Պր. Եղուարդ Մարտիկեան ընտրուեցաւ Հ. Բ. Ը. Միութեան Փոխ Նախագահ:

Ընտրութիւնը տեղի ունեցաւ Յկեանս Նախագահ Ա. Մանուկեանի յանձնարարութեամբ Կեդրոնական Վարչական Ժողովի Ապրիլ 9, 1981ի նիստին մէջ: Պր. Մարտիկեան Կեդր. Վարչ. Ժողովին կ'անդամակցի Դեկտեմբեր 1963էն ի վեր:

Հ. Բ. Ը. Միութեան մէջ անոր գործունէութիւնը սկսած է շուրջ յիսուն տարի առաջ, երբ 1933ին միացած է Միութեան Տիթրոյիթի Կրտսերաց Լիկային: 1964-1970 եղած է Ատենապետ Միջին Արեւմտեան Շրջանային Յանձնաժողովին, իսկ վերջին 11 տարիներուն վարած Նախագահութիւնը Ամերիկայի Կեդրոնական Յանձնաժողովին: Իր դեկավարութեան ներքեւ, Միութիւնը փայլուն յաջողութեամբ պսակեց Ազգային Ժառանգութեանց Պահպանման Հանգանակութիւնը 1969ին եւ Լիբանանահայոց Օգնութեան զոյգ Հանգանակութիւնները 1976-1979ին, որոնցմէ մեծապէս օգտուեցան Լիբանանի մեր աղէտեալ եղբայրներն ու քոյրերը:

Պր. Մարտիկեան, որ տասնամեակներ շարունակ բազմապիսի ծառայութիւններ մատուցած է Ամերիկահայ գաղութին, իբրեւ Փոխ Նախագահ ձեռնհասօրէն կը ստանձնէ պատասխանատուութիւնը Հ. Բ. Ը. Միութեան Ամերիկայի գործերուն:

Դ Ի Ի Ա Ն

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ

Սեւոր Պրոք, Ն. Ժ.

Ապրիլ 28, 1981